

Nr 293.

Av herr **Lundqvist** m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till kungörelse om ändrad lydelse av 2 § 1 mom. och 4 § allmänna resereglementet den 27 juni 1929 (nr 210).*

I den till riksdagen avgivna propositionen nr 19 föreslås på grundval av ett av statens sakrevision upprättat förslag sådana ändringar i allmänna resereglementet, att enhetliga, för så gott som hela statsförvaltningen gällande bestämmelser kunna utfärdas i fråga om resekostnadsersättning vid tjänsteresa med förrättningsman tillhörig bil. Sakrevisionens förslag, som vunnit föredragande departementschefens gillande, medför bl. a., att ersättningsbeloppen per kilometer bliva olika vid olika årliga körlängder och att desamma skola utgå med högre belopp vid början av året än senare under året.

Statens sakrevisions förslag har varit föremål för yttranden från ämbetsverk och personalsammanslutningar. Tillstyrkande utlåtanden ha därvid allmänt avgivits beträffande de förrättningsmän, som erhålla reseersättning av den myndighet, som har att bestämma om, när och hur resorna skola företagas. När fråga är om tjänstemän, som till största delen erhålla ersättningen från enskilda rekvirenter, ha däremot framförts starka betänkligheter.

Medicinalstyrelsen och hushållningssällskapens förbund ha sålunda avstyrkt förslaget i vad det avser förrättningsmän. Medicinalstyrelsen nämner därvid provinsialläkare, sjuksköterskor och barnmorskor. I veterinärstyrelsens yttrande framhålles starkt det föreslagna systemets svagheter beträffande de tjänsteveterinärer, som tillhandagå allmänheten med djursjukvård. Styrelsen förordar emellertid, att systemet åtminstone försöksvis prövas. Samtidigt understryker sistnämnda styrelse att tjänsteveterinärernas användning av egna bilar utan ekonomisk förlust är av så fundamental betydelse för uppehållande av djursjukvården på tillbörlig standard, att, därest det föreslagna systemet vid prövning skulle befinnas icke giva veterinärerna rättvisa, en justering eller avveckling av detta omedelbart måste genomföras. Veterinärstyrelsens beslut fattades av överdirektören och chefen för den kamerala byrån. De tre veterinärråden reserverade sig på i huvudsak samma grunder och med samma yrkande som medicinalstyrelsen. Statskontoret har i princip förordat undantag för de berörda personal-

kategorierna medan riksräkenskapsverket tillstyrkt sakrevisionens förslag. Av de hörda ämbetsverken ha riksräkenskapsverket och veterinärstyrelsen varit ensamma om att förorda förslaget genomförande i denna del. Personalorganisationerna för läkare och veterinärer ha avstyrkt förslaget.

Även om det föreslagna systemet skulle anses väl avpassat för de fall då staten har att gälda reseersättningen lämpar det sig, som flera ämbetsverk framhållit, betydligt sämre då ersättningen skall uttagas av enskilda. De olägenheter, som då framträda, äro framför allt av två slag. För det första blir ett redovisnings- och kontrollsystem, som tillfredsställer kravet på tillförlitlighet, oskäligt betungande för de tjänstemän det här gäller. Detta innebär ett allvarligt missförhållande eftersom de flesta av dem redan nu äro orimligt hårt belastade med expeditiönsarbete.

Vidare medför systemet att allmänheten får erlægga olika resekostnader för samma vägsträcka beroende på vilken tid av året förrättningen äger rum. I slutet av december blir kostnaden sålunda väsentligt lägre än i början av januari. Härigenom skapas en irritation hos allmänheten, som närmast vänder sig mot vederbörande tjänstemän, och blir till förfång för deras verksamhet.

Föredragande departementschefen anför att den som enligt resereglementet skall ha ersättning för resa med egen bil bör vara skyldig att avlämna en förbindelse att använda bilen i tjänsten. Möjlighet för honom att ibland använda hyrbil för sina tjänsteresor skulle sålunda i princip icke finnas. Det synes oss angeläget att vederbörande här lämnas tillbörlig frihet. Läkare och veterinärer tvingas icke sällan ut på tjänsteresor trots att de på grund av tidigare långa resor eller annat arbete äro uttröttade. Både för deras egen skull och ur trafiksäkerhetssynpunkt är det angeläget att de därvid kunna slippa föra bil själva.

Göras de nya ersättningsbestämmelserna tillämpliga även på läkare och veterinärer medför detta tvivelsutan att många av dem sluta att hålla sig med egen bil och övergå till att använda hyrbilar. För landsbygdens befolkning skulle detta på flera sätt medföra en försämrad läkar- och veterinärservice samt också en avsevärd fördyring av de resekostnader, som den har att bestrida. Indirekt komma dessa ökade kostnader även att belasta statens bidrag till mindre bemedlades sjuk- och veterinärvård.

På grund av de olägenheter, som sålunda skulle bli en följd av ett genomförande av i propositionen avgivna förslag, bör enligt vår mening ersättning för resekostnader från enskild rekvirent undantagas från det generella förslaget om beräkandet av resekostnadsersättningen och i stället erläggas efter fixt belopp. Detta belopp bör omräknas, tid efter annan, med hänsyn till de faktiska genomsnittskostnaderna för bilhållningen. Vi förutsetta att det fixa ersättningsbeloppet så beräknas, att någon fördyring för rekvirenterna icke kommer till stånd i jämförelse med propositionens för-

slag. Den närmare utformningen av bestämmelserna synes böra hänskjutas till prövning av 1949 års reseersättningskommitté.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att Kungl. Maj:t vid utfärdande av de bestämmelser för resekostnadsersättning vid användande av annan automobil än taxiautomobil, varom stadgas i 2 § 1 mom. allmänna resereglementet den 27 juni 1929 enligt den i propositionen nr 19 föreslagna utformningen, ville undanta provinsiälläkare, sjuksköterskor, barnmorskor och praktiserande tjänsteveterinärer och i stället under beaktande av vad i motionen anförts för dessa utfärda bestämmelser vari stadgas fast ersättning per färdkilometer.

Stockholm den 3 februari 1951.

R. Lundqvist.

Leonard Tjällgren.

Bernhard Näsgård.

Carl Eskilsson.

Fritiof Domö.

Ivar Persson.

Axel Mannerskantz.

Leif Cassel.

Torsten Bengtson.
